

[Gade]

og det er sådan set også en del af det, hr. Ivar Nørgaard spørger om – til Folketinget om, at vi indfører disse USA-normer pr. 1. oktober 1989. Det er vigtigt både i diskussionen i EF og i diskussionen her i landet om en afgiftsfrigørelse, at den melding nu kommer til Folketinget. Jeg synes, regeringen burde have valgt denne dag til helt krystalklart at oplyse, at man vil indføre disse normer pr. 1. oktober 1989. Så ville vi få et forløb, hvor Schweiz og Østrig har disse normer, hvor Norge og Sverige får dem pr. 1. oktober 1988, og vi giver melding om, at vi laver normerne fra 1. oktober 1989. Det er egentlig blevet lidt vigtigere end i starten, kan man sige, at vi får den melding fra regeringen, fordi regeringspartierne ordførere jo her benyttede lejligheden til at skabe tvivl. Jeg forstår ikke, hvad meningen var, men regeringspartierne ordførere valgte jo at skabe lidt tvivl om regeringens holdning til dette spørgsmål. Derfor gentager jeg altså mit spørgsmål: Er det 1. oktober 1989? Får vi meldingen nu under denne debat, eller hvornår bestemmer regeringen sig til at give en klar udmelding både her og over for de andre EF-lande?

Miljøministeren (Kofod-Svendsen, fg.):

Til hr. Ivar Nørgaard vil jeg sige, at jeg har lyttet til hr. Ivar Nørgaards betragtninger, og de vil selvfølgelig indgå i de videre overvejelser, som regeringen gør sig.

Hr. Gade kan jeg henvise til det svar, jeg allerede har givet hr. Ivar Nørgaard.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Man kan jo bære over med meget, når det er en fungerende minister, der er tale om. Det vil jeg så gøre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Forhandling om EF-redegørelse nr. EF 11:

Arbejdsministerens redegørelse af 17. marts 1988 vedrørende forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om maskiner.

(Redegørelsen anmeldt 17/3 88. Redegørelsen givet 17/3 88. Meddelelse om forhandling 17/3 88).

Formanden:

Efter ønske skal jeg fastsætte taletiden til 10 minutter for ordførerne i første omgang.

Forhandling

Ivar Nørgaard (S):

Dette direktivforslag om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om maskiner, kort kaldt maskindirektivet, er uden tvivl det mest betydningsfulde af alle de direktiver, Kommissionen har fremsat eller vil fremsætte i forbindelse med gennemførelsen af det indre marked.

Det skønnes, at produktionsværdien, der omfattes af direktivets anvendelsesområde, er op imod 1.000 mia. kr. på årsbasis. Det berører derfor en meget væsentlig del af de enkelte landes samlede produktion, samlede import og eksport, og det er også tilfældet for Danmarks vedkommende.

De forskelligartede godkendelsesprocedurer og tekniske standarder er i høj grad også tekniske handelshindringer og dermed med til at forvride konkurrencevilkårene. Det er derfor et væsentligt skridt hen imod mere ligelige konkurrencevilkår at gennemføre ensartede, harmoniserede standarder og godkendelsesprocedurer, og det skulle – som også påpeget af Kommissionen – blive et væsentligt bidrag til at forbedre EF-landenes konkurrencemæssige position i forhold til USA og Japan.

Der står derfor store nationale økonomiske interesser på spil for medlemslandene, når standarderne og normerne skal fastlægges. Det er selvsagt vigtigt, om disse normer er lig med, tæt ved eller langt fra dem, der anvendes i øjeblikket i de enkelte lande. Det bliver uden tvivl de store medlemslandes normer, navnlig Tysklands, der bliver retningsgivende. Det har allerede fået franskmændene til at ytre stor nervøsitet for sammensætningen af eksperterne i de store standardiseringsorganer CEN og CENELEC, fordi franskmændene jo ikke hidtil har lagt den store vægt på at have standarder, der er efterstræbelsesværdige i andre lande, men kun standarder, der kunne holde alle andre landes varer ude.

[Ivar Nørgaard]

Men det har også meget stor betydning for ikkemedlemslande, der har en stor samhandel med EF-landene, f.eks. Sverige, for ikke at tale om de nyindustrialiserede lande i Asien, som efterhånden får større og større eksport til EF. De er derfor alle særdeles optaget af at få indsigti og helst også medindflydelse på fastsættelsen af standarderne. De, der ligger uden for Europa, kan jo ikke få direkte medindflydelse; det kan derimod de lande, der ligger i Europa, men som ikke er medlem af EF, da de jo samtidig er medlem af de store europæiske standardorganisationer. Spørgsmålet er, hvor megen indflydelse de kan få, men de kan få indflydelse.

Kommissionen har nemlig valgt den metode at fastlægge alle de retningslinier, som den skønner er en nødvendig og tilstrækkelig forudsætning for, at et produkt ikke frembyder risiko for sikkerhed og sundhed, i ét eneste generelt konstruktionsdirektiv. Det må siges at være et meget ambitiøst forehavende, da der selvsagt er grænser for den detaljeringsgrad, et rammedirektiv kan indeholde.

Udmøntningen af retningslinierne skal fastlægges af de to store europæiske standardiseringsorganisationer, CEN og CENELEC, gennem fastlæggelse af tekniske specifikationer.

Ved den ny metode afgiver Ministerrådet beføjelser, som det ellers ville have kunnet bibeholde, hvis det selv fastlagde standarderne igennem særdirektiver. Der er naturligvis gode grunde til, at det ikke er politikere i Ministerrådet, men eksperter i standardiseringsorganisationerne, der skal tage sig af de tekniske specifikationer, men der opstår en række uløste problemer i denne forbindelse, og det kan vise sig at være alvorlige problemer. Hvad nu, hvis standarderne ikke efterfølgende svarer til det, man havde forestillet sig, da man vedtog direktivet, når det engang er vedtaget?

Der er flere af normerne i det direktiv, der er bredt formuleret som f.eks. »højest muligt«. Det kan jo fortolkes meget forskelligt, og navnlig når det drejer sig om sikkerhedsordninger, er »højest muligt« forskellig i flere af medlemslandene, der har forskellige sikkerhedsnormer.

Det er også et spørgsmål, om man overhovedet har fået alting med i dette direktiv. Udviklingen foregår jo med raske skridt, og der er en række nye videnskabelige landvindinger i spørgsmålet om menneskenes muskelarbejde

og dets forbindelse med maskiner og redskaber, og det er et spørgsmål, om man har taget tilstrækkeligt hensyn til det i de formuleringer, der i øjeblikket findes i direktivet.

For arbejdstagerne knytter der sig særlig stor interesse til konstruktionsdirektivets sundheds- og sikkerhedsmæssige standarder. Derfor har de europæiske fagbevægelser også stillet forslag om, at man opretter et trepartsorgan, som får forelagt standardiseringsorganisationernes forslag og får en vis periode til at vurdere dem og eventuelt stille ændringsforslag i, inden de går videre til Kommissionen. Kommissionen har meddelt, at den vil overveje fagbevægelseernes forslag, men den har endnu ikke taget endelig stilling, og jeg vil gerne spørge, om den danske regering har taget stilling til, om den vil støtte fagorganisationernes forslag. Vi finder, at det er et særdeles fornuftigt og rimeligt forslag, som vi gerne vil støtte.

I går modtog vi en dansk version af en række anvendelsesdirektiver, som Kommissionen ønsker behandlet i Ministerrådet parallelt med konstruktionsdirektiverne.

Anvendelsesdirektiverne vedrører jo de forhold, arbejdstagerne arbejder under, når de anvender maskinerne, og det er nogle minimumsdirektiver, som hvert land kan fastsætte efter de normer, de selv ønsker. Det er naturligvis fornuftigt og også hensigtsmæssigt, at man får fastlagt nogle minimumsdirektiver på det højeste mulige niveau for indretning af arbejdspladserne og arbejdstagernes håndtering af maskinerne, navnlig fordi det kan føre til, at man får hævet niveauet og standarderne i de lande, der er længst tilbage.

Men – og det vil jeg gerne understrege – efter vor opfattelse kan den slags anvendelsesdirektiver aldrig træde i stedet for hensigtsmæssige konstruktionsdirektiver. Vi har nemlig erfaring for, at man bruger anvendelsesdirektiverne som undskyldning for svage konstruktionsdirektiver; eksempelvis har man i stedet for at stille strenge krav til maskiners støjmission klaret sig med nogle anvendelsesbestemmelser om påbud om høreværnsforanstaltninger. Det er vigtigt at være opmærksom på, at begrebet maskine ofte omfatter hele anlæg sammensat af flere forskellige dele, og det er selvsagt ikke nok, at hver enkelt maskindel opfylder kravene om støjdæmpning.

[Ivar Nørgaard]

For at sikre sig mod, at standardiseringsseksperterne overser ønsker, som arbejdstagerne især lægger vægt på, har det været drøftet, om arbejdstagernes repræsentanter skulle sættes ind i standardiseringsorganisationerne. Det vil desværre økonomisk og mandskabsmæssigt næppe være overkommeligt. Dansk LO har derfor foreslået, at der i stedet for oprettes et stående trepartsudvalg, som skal medvirke allerede ved formuleringen af de krav, man vil stille til standardiseringsorganisationen.

Efter direktivet vil EF-mærket anbragt på en maskine være udtryk for, at maskinen opfylder kravet i maskindirektivet, men mærket vedrører kun det mekaniske, ikke det elektrotekniske, og nye produktionsmaskiner er i overvejende grad elektronisk styret; det er derfor vigtigt at få afklaret forholdene mellem maskindirektivet og lavspændingsdirektivet.

Efter det direktiv, vi her behandler, skal alle maskiner, nye som brugte, frit kunne markedsføres, hvis de er EF-mærket. EF-mærkede maskiner må altså ikke kræves afprøvet yderligere inden ibrugtagning, der må ikke stilles krav om f.eks. indkapsling, og direktivets beskyttelsesklausul giver ikke mulighed for, at det enkelte land fastsætter strengere bestemmelser om selve maskinkonstruktionen.

Hvis standarderne havde været indbygget i et særdirektiv, ville man i Ministerrådet umiddelbart kunne bruge artikel 100 A, stk. 4, og indføre nationale særordninger. Men hvordan vil regeringen nu sikre, at denne bestemmelse ikke bliver gjort illusorisk ved den her anvendte procedure, således at den politiske kontrol, som regeringerne – og herhjemme Markedsudvalg og regering – udfører, faktisk ikke kan udføres?

Jeg vil spørge ministeren, om han ikke kunne tænke sig at overveje et forslag om, at vi fra dansk side sagde, at en betingelse for vor tilslutning til direktivet ville være, at man i selve maskindirektivet indarbejder artikel 100 A, stk. 4, der gør det muligt for det enkelte land selv at fastsætte også konstruktionsstandarder, hvis de ikke er tilfredsstillende, når de kommer fra disse standardiseringsorganisationer.

Kirkegaard (KF):

Disse EF-redegørelser, hvoraf vi har tre til behandling her i dag, giver en kærkommen lejlighed til at styrke EF-dimensionen i den dan-

ske politiske debat, og det kan man vist godt sige er tiltrængt.

Danmarks chance ligger i Europa og i det europæiske samarbejde, og denne chance skal vi udnytte.

Vi kan jo også konstatere, at andre nordiske lande i stigende grad giver udtryk for interesse for et tættere europæisk samarbejde, og her har Danmark i øvrigt en særlig opgave at løse som brobygger mellem de nordiske lande og det øvrige EF.

Der er derfor god grund til at styrke debatten om Danmarks rolle i Europa, og det er vores håb, at debatten i dag kan bidrage til at styrke EF-debatten i Danmark på et konkret og konstruktivt grundlag.

Ved folkeafstemningen om EF-pakken sagde den danske befolkning ja til et tættere europæisk samarbejde. Vi har derfor pligt til at udmønte dette ja i praktiske resultater, og i denne sammenhæng er det direktivforslag, som vi her behandler, et særdeles væsentligt element.

Forslaget indebærer en harmonisering af sikkerheds- og sundhedskravene til alle maskiner, som ikke i forvejen er harmoniseret. Der er altså tale om et særdeles omfattende forslag, ganske som hr. Ivar Nørgaard gjorde opmærksom på.

En sådan harmonisering er en helt klar fordel for dansk erhvervsliv. Danske eksportører vil få lettere ved at eksportere danske maskiner uden at møde tekniske handelshindringer, og det kan også være en fordel for en dansk erhvervsvirksomhed, som importerer en maskine til brug i virksomhedens produktion. I dag skal en sådan maskine ofte ombygges, før den kan leve op til danske arbejdsmiljøregler. Når dette forslag er blevet virkeliggjort, vil maskinen på forhånd være indrettet til at kunne leve op til danske arbejdsmiljøregler.

Der er således ingen tvivl om, at den foreslåede harmonisering vil blive en stor fordel for europæisk erhvervsliv og dermed også for dansk erhvervsliv. Men en harmonisering af arbejdsmiljøregler kan naturligvis også give anledning til ængstelse, ja, den giver anledning til ængstelse hos nogle, men en sådan er efter vores opfattelse ubegrundet.

For det første skal harmoniseringsbestemmelser efter EF-pakkens artikler hvile på et højt beskyttelsesgrundlag. Det er således klart hensigten, at bestemmelserne skal fastsættes ud

[Kirkegaard]

fra niveauet i de lande, som har et højt niveau i forvejen, og det går vel an at antyde, at Danmark hører til blandt disse. Fællesbestemmelser vil således medvirke til at højne beskyttelsesniveauet i lavniveaulande, og det er helt klart i dansk interesse.

For det andet vil vi i Danmark, hvis vi før eller siden må konstatere, at der til en maskines konstruktion alligevel er knyttet en risiko, have mulighed for at stoppe markedsføringen af den pågældende maskine i Danmark; vi skal i så fald give meddelelse herom til Kommissionen.

Endelig vil det fortsat være muligt nationalt at opstille betingelser for maskinernes anvendelse. Jeg er enig med hr. Ivar Nørgaard i, at denne mulighed ikke kan undskylde lavere krav til maskinernes konstruktion, men det er dog alligevel en ekstra betryggelse, at vi kan opstille vore egne krav vedrørende f.eks. fabriks-hallens størrelse, brug af høreværn og beskyttelsesbriller, restriktioner med hensyn til, hvor lang tid en medarbejder må betjene maskinen osv.

Man kan altså efter vores opfattelse med god ret hævde, at vi i disse spørgsmål kommer til at gå med både livrem og seler, men vi bør også være meget omhyggelige og meget forsigtige i arbejdsmiljøspørgsmål.

Formålet med direktivforslaget er således ikke kun at fjerne tekniske handelshindringer, men også at styrke bestræbelser på at beskytte arbejdstagere og forbrugere, og det anser vi for særdeles positivt.

Da CD's ordfører ikke har mulighed for at være til stede her, skal jeg til slut gøre opmærksom på, at de af mig fremførte synspunkter deles af CD.

Gade (SF):

Det direktiv, vi behandler nu, maskindirektivet, er jo et ganske omfattende direktiv, det er også kompliceret, og fordi det både direkte og indirekte i realiteten vedrører hele arbejdsmiljøområdet, er det ganske afgørende, hvordan det udføres. Det betyder, at det efter vores mening kræver en grundig vurdering, også grundigere end den, vi har kunnet foretage inden denne behandling her i salen.

Det er også vores opfattelse, at den grundige vurdering, der kræves, skal ses i sammenhæng med de fem minimumsdirektiver på arbejdsmiljøområdet, som er fremsat af EF-Kommis-

sionen, og som vi fik i dansk udgave her i for-gårs.

I den sammenhæng synes jeg da, man kan si-ge, det er godt, at vi får denne debat i folke-tingssalen på netop et sådant område og om et direktiv som dette. Det pålægger os samtidig en kraftig forpligtelse til at få indført et grundigt arbejde i de relevante udvalg i Folketinget, der bl.a. må fordybe sig i dette og få alle problemer frem, sådan at vi ikke bare tager en overfladisk stilling til det, sådan som jeg f.eks. synes der var en tendens til i den konservative ordførers tale: i EF-pakken var der nogle bestemmelser, der var gode, og så er det her nok også godt. I den form for EF-debat er der ikke meget fornyelse. Hvis det derimod handler om, at vi går i detal-jer, at vi kigger forslagene efter i sømmene og helt konkret ser på, hvad vi vil sige ja til, og hvad vi mener der er problemer med, er der mås-ke tale om en fornyelse.

Forpligtelsen ligger også hos grupper og in-teresser uden for dette hus, og jeg vil vel især appellere til fagbevægelsen ved denne lejlighed om virkelig at kaste kræfter ind i at vurdere de risici og for min skyld også gerne de mulighe-der, der er i direktivet.

I SF er vi ganske skeptiske over for en række elementer i forslaget, og vi mener, at Danmark skal være forsigtig på disse områder, hvor vi i realiteten kommer til at gå meget tæt på hele ar-bejdsmiljølovgivningen, enten fordi vi går di-rette ind i den, eller fordi der med den afledte virkning i realiteten røres ved rammer og øves indflydelse på arbejdsmiljølovgivningen, om ikke andet så i løbet af den proces, der sættes i gang.

I den sammenhæng vil vi godt opfordre rege-ringen til at udarbejde en slags hvidbog – man kan også kalde det en lidt større rapport – til Folketinget med en grundig analyse af hele ar-bejdsmiljøområdet i relation til dette direktiv. Foruden at vi selv skal arbejde grundigt i folke-tingsudvalgene, vil jeg appellere til folk uden for huset her om at engagere sig i dette, og jeg mener også, at regeringen skal bruge sine eks-perter til at fremskaffe en mere samlet analyse af de problemer, som jeg mener vi står over for.

Direktivet sætter vel i virkeligheden artikel 100 A, stk. 4, ud af kraft, så vi rent faktisk ikke har miljøgarantien. Sådan læser jeg det, og det er jo ganske bekymrende; jeg mener også, det er uacceptabelt, og derfor må de rettigheder,

[Gade]

som vi fik, før vi stemte, af statsministeren og udenrigsministeren, indarbejdes som et minimum i selve direktivet. Det er jo noget, vi alle sammen er enige om. Det var jo et grundvilkår, da man tog stilling til EF-pakken, at vi fik miljøgaranti. § 100 A, stk. 4, var en reel mulighed. Derfor kan vi selvfølgelig heller ikke acceptere et direktiv, som i realiteten sætter den ud af kraft.

Vi er også skeptiske over for det system, som indføres, hvorefter varerne først kommer ind, og først derefter tager man stilling til, om det er farligt. Sådan har jeg læst direktivet, men jeg kan jo blive rettet, hvis jeg har læst det forkert. Jeg har læst direktivet sådan, at man lader varerne komme ind, og først når konsekvenserne – man kunne også sige ulykkerne – er sket, får man ret til at standse produktet. Det mener vi er uacceptabelt. Man må have ret til at sige stop, før maskinen stilles op.

Så er der hele tankegangen om, at indtil der er bygget fælles standarder op, tager man udgangspunkt i de enkelte landes standarder, som automatisk godkendes, hvis de ikke render ind i en konflikt. Vi kan i hvert fald ikke i dag se, at vi kan acceptere det som en hovedregel; så skulle det da i hvert fald knyttes sammen med, at vi fik miljøgarantien eksplicit ind, for så kunne man se en idé i dette. Men ellers er det helt uacceptabelt, at vi bare skal gå ud fra de nationale standarder.

Da direktivet altså i virkeligheden handler om arbejdsmiljø, vil jeg sige om det med anvendelsesforskrifter, at vi aldrig vil acceptere eller overtage den filosofi, som præger mange af EF-landene – og derfor er det vigtigt at få det sagt – at man klarer disse problemer via høreværn eller andre ting, man hænger på arbejderne, i stedet for at klare dem i konstruktionen. Det vil vi ikke acceptere, og derfor er det vigtigt, at Danmark går vældig offensivt ind i diskussionen her og siger, at det er konstruktionsforskrifterne, vi vil have indflydelse på, og det er dér, vi vil indbygge beskyttelsen af arbejderne.

Det er også vores mening, at de minimumsforslag på arbejdsmiljøområdet, som er fremsat, og som ikke er til drøftelse her, bør drøftes i sammenhæng, og heri skal altså også ses vores ønske om det, man kunne kalde en mere samlet redegørelse, en hvidbog, om arbejdsmiljøaspektet.

Vi er enige i, at høje minimumsregler i EF er et gode; de gør det lettere for os at gå videre, hvis vi ellers får ret til det, hvad vi vil kæmpe for, og ellers vil vi ikke acceptere dette her. Samtidig er det da også et løft i andre lande, og det er – det synes jeg godt må siges her – bestemt set med vores øjne positivt. Men så skal det også være et reelt løft på minimumsområdet, for hvis vi får lave minimumsregler og der bliver usikkerhed om, hvorvidt vi kan standse produkterne, er vi måske værre stillet end uden regler. Det synes jeg vi skal kigge nærmere på under de næste drøftelser, da jeg synes, det er vigtigt at få belyst dette område.

De Konservative lagde vægt på i deres ordførtale, at der var mange penge at hente på dette område, og at det også kunne være til fordel for dansk erhvervsliv.

I SF har vi aldrig været imod standardisering som sådan. Hvorfor skulle vi være det? Vi er imod standardisering, hvis den kolliderer med arbejdsmiljøprioriteringen. Selve processen kan vi da også se nogle fordele i: at få 1.000 produkter på markedet i stedet for 10.000 kan klart være en fordel, også økonomisk, for Danmark. Det, jeg ser en risiko i, er den manglende kontrol i standardiseringsorganisationerne og vel også det, at nogle lande og nogle kapitalinteresser får en overvældende indflydelse heri. Nu må vi ikke sætte navne på, men de store maskinfabrikker i Europa får jo nok en vis indflydelse på standarderne, og så synes jeg ikke, man skal være dumliberalister og bare sige: Vi skal liberalisere – hvis det viser sig, at indflydelsen i standardiseringsnævnene og på hele processen i virkeligheden mest er til fordel for nogle få virksomheder, der er placeret i bestemte lande.

Jeg mener, at en nuanceret debat om dette også indebærer, at man skal have en slags aftræk på det punkt for at få mulighed for at vurdere realiteten i standardiseringen, og her kunne nogle af de tanker, som hr. Ivar Nørgaard nævnte at LO har fremført, nok komme ind i billedet.

Som det foreligger, kan vi ikke støtte direktivet, men vi vil gå ind i drøftelserne og mener, det er vigtigt at få et flertal i Folketinget til at opstille en prioritering vedrørende arbejdsmiljø, som kan gå ind i denne diskussion, sådan at vi får skilt problemerne stjerneklart ud, og sådan at vi får taget stilling og gerne får kæmpet

[Gade]

igennem, at vi kan varetage arbejdsmiljøinteresserne. Hvis det ikke sker, mener jeg ikke, vi kan medvirke. Men det er vigtigt, at Danmark går aktivt ind her, og at vi kan foretage den overordnede prioritering af arbejdsmiljøet, samtidig med at vi kan få nogle gevinster af, at der bliver foretaget en standardisering.

Niels Anker Kofoed (V):

Dette direktivforslag, der jo drejer sig om en harmonisering eller tilpasning af de nationale bestemmelser såvel om nye maskiners sikkerhed som om deres fremstilling og anvendelse, har til formål at forhindre arbejdsulykker og medvirke til, at samhandelshindringer fjernes.

I princippet er det absolut i dansk interesse, at dette sker. Som flere ordførere har været inde på, er et land som Danmark, der lever af at eksportere, selvfølgelig interesseret i, at der foregår en harmonisering og en standardisering af de produkter, man er med til at lave og eksportere.

Det kan selvfølgelig genere, man kan sige den konservative og frygtsomme del af befolkningen, fordi det kan medføre, at konkurrencen bliver hårdere. Når jeg hentyder til den konservative og frygtsomme del befolkningen, mener jeg for så vidt dem, SF repræsenterer. Derfor var det interessant at høre SF, der denne gang slog – som hr. Preben Møller Hansen sagde – en 180 graders kolbøtte – hvordan man så ellers bærer sig ad med det. I hvert fald har man nu oplevet SF i to omgange være vældig interesseret og selvfølgelig skeptisk, men alligevel ikke så negative over for EF's forslag, som man tidligere har været.

Jeg kan selvfølgelig dele andre ordføreres usikkerhed, fordi det, man principielt vedtager, er et stort rammedirektiv, og så håber man, at der deri er taget alt med, og går ud fra, at standardiseringsorganisationerne CEN og CENELEC kan klare resten. Det håber vi de kan, og jeg er enig i det princip, at det er ikke en politisk beslutningsproces derefter. Men problemet er selvfølgelig, om disse standardiseringsorganisationer er i stand til at behandle alle de forskellige maskintyper, sammenkoblinger af maskiner og styringsmekanismer, således at man i tide kan få en standardisering af disse ting, så fri bevægelighed af varerne over grænserne ikke forhindres.

Så kan det selvfølgelig hjælpe, at man kun tager cirka halvdelen af maskinomsætningen ind; den, der normalt sker til entreprenørvirksomheder, samt omsætningen af cykler og lign. er ikke med i dette direktiv. Men det gør ikke direktivet lettere at lave. De standardiseringsopgaver, der nu bliver tale om, bliver meget komplicerede. Tænk, hvis man skal til at standardisere en del af styringsmaskinerne til moderne fabrikation, hvordan strømkredsløbet skal være og alt det dér. Det er i virkeligheden en meget, meget stor opgave og et meget ambitiøst program.

Hvad angår sikkerheden, synes jeg, at direktivet er absolut godt. Hvis man ved en standardisering af produktet kan garantere en vis grad af sikkerhed på arbejdspladsen, således at man ikke, som der er en tendens til i øjeblikket, bruger nogle af arbejderbeskyttelsesreglerne til at forhindre, at maskiner kommer ind over grænserne til et land, hvori man måske fremstiller en maskine, som er dyrere og mere uhensigtsmæssig, men som på grund af nogle arbejdsmiljøkrav kan forhindre en bedre, konkurrerende maskine i at komme ind, synes jeg, det er fortrinligt.

Vi er vel ikke i stand til politisk på nuværende tidspunkt helt at overskue, hvad dette vil betyde, men jeg kan da sige, at vi principielt kan tilslutte os rammedirektivet, og jeg kan meddele, at Kristeligt Folkeparti har samme opfattelse. Så håber vi, at vi under behandlingen senere kan finde ud af, om vi er på den rigtige vej. I hvert fald i princippet synes vi det er et godt forslag.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Hr. Niels Anker Kofoed undrede sig over, at SF var interesseret i dette direktiv, og hr. Preben Møller Hansen har tidligere sagt, at det var, fordi vi var blevet EF-tilhængere. Nej, det handler såmænd om, at vi er interesseret i at varetage lønmodtagernes og arbejdernes interesse. Vi ved, at det her er under 100 A, og at Danmark kan blive stemt ned. Vi er også optaget af, at landene uden for EF kommer med i denne proces. Vi har aldrig været modstandere af CEN og CENELEC som sådan. Hvorfor skulle vi være det? Nej, forskellen på mit indlæg og hr. Niels Anker Kofoeds indlæg er i realiteten, at jeg forsøgte at gå ned i problemerne. Hr.

[Gade]

Niels Anker Kofoed mener, at EF er godt, at EF-pakken er god, og at vi derfor skal sige ja til direktivet. Kan vi da ikke komme ind i en lidt mere konkret diskussion? Det er, hvad jeg appellerer om i EF-debatten. Så kunne den blive lidt mere kvalificeret end det indlæg, som hr. Niels Anker Kofoed kom med.

Niels Helveg Petersen (RV):

Inden jeg kaster mig over problemerne om den store europæiske standardisering, kan jeg ikke lade være med at referere en hændelse, jeg var ude for så sent som i går, da jeg besøgte en dansk maskinvirksomhed med en betydelig eksport. Den klagede over, at det store problem, man havde med at få typegodkendt her i verden, var det danske Justitsministerium. Tykke myndigheder var skræppe, sagde de, men de var hurtige; de stillede absolut meget strenge krav til kvaliteten, men man kunne da i hvert fald få afgørelsen i en fart. Og vi skal selvfølgelig ikke i vores iver efter at beskæftige os med de europæiske perspektiver her glemme de bureaukratiseringer, vi selv har ansvar for, og som kan være nok så væsentlige hindringer også for erhvervsudviklingen.

Det er et hjertesuk, som jeg synes er på sin plads også i denne debat. Vi skal jo ikke tro i al mulig selvgothed, at de regler, vi nu engang selv har, og den måde, vi har indrettet os på, i alle henseender er det eneste rigtige; det er der for stor en tendens til, når vi diskuterer disse anliggender.

Jeg er enig med dem, der siger, at behandlingen af maskindirektivet, som vi her har med at gøre, er et meget, meget vigtigt anliggende, efter EF-pakkens vedtagelse den første store prøve på, kan man sige, om man hurtigt kan gøre fremskridt, når det drejer sig om at skabe et ægte indre marked.

Omfanget af den omsætning, der er dækket af maskindirektivet, er, som det er nævnt, ganske overordentlig stor, og her prøver man så det, man kalder den ny metode. Den gamle metode, som man har arbejdet med i mange år, og som man vel egentlig måtte arbejde med under den gamle artikel 100 med enstemmighed osv., gik jo på, at man harmoniserede enkeltdele i enkeltindretninger. Man harmoniserede alle mulige enkeltheder, f.eks. i biler bremses og styretøj hver for sig i en besværlig procedure. Man harmoniserede traktorer og lastbiler på

tilsvarende måde og styrtbøjler og andre sikkerhedskrav i en så høj detaljeringsgrad, at det selvfølgelig er umuligt at overskue for andre end eksperterne på området og sådan, at det også virker noget komisk.

Jeg kan huske, at EF-modstanderne – og jeg synes ofte, de har haft ret, når vi har diskuteret harmonisering – har påpeget det undertiden fuldstændig komiske i, at man harmoniserede snart en dims på en plæneklipper, snart en dims på en tårnkran, eller hvad det nu kunne være, og at detaljeringsgraden blev så stor, at der er blevet holdt meget interessante og ironiske og sarkastiske taler om det fra mange EF-modstanderes side, og jeg synes med rette, for det er selvfølgelig en vanvittig fremgangsmåde. Jeg kunne ved lejlighed godt finde nogle interessante citater frem.

Nu prøver man så en anden metode, som der selvfølgelig er mere fornuft i. Man prøver at tage et stort område op på en gang, definere de minimumssikkerhedskrav, der må stilles, og så lade en del af udfyldningen af disse standarder foretage af dem, der kan den slags ting, eksperter, som beskæftiger sig med standardisering i en detaljeringsgrad, som ingen af os 179 her vil være i stand til at deltage i.

Jeg mener, det er en rigtig metode at prøve at lave disse generelle regler og så lade foretage en teknisk udfyldning, vel at mærke selvfølgelig med garantier for, at denne udfyldning bliver foretaget med de størst mulige krav til sikkerhed og arbejdsmiljø.

Kommissionens forslag går så ud på, at det er CEN og CENELEC, der skal foretage denne udfyldning, og det er et forslag, jeg synes er godt. Jeg synes, det er en rigtig procedure, Kommissionen her har valgt sig. Jeg må sige, at jeg er personlig overrasket over det. Hvis man havde spurgt for nogle år siden, ville jeg nok have sagt: Det vil Kommissionen ikke foreslå. Den vil nok hellere foreslå, at nu laver vi et EF-organ, der skal sidde og lave EF's egne normer og standarder. Det ville være mere i harmoni med traditionel EF-tænkning. Her er der fordele ved at bruge CEN og CENELEC. For det første er de kendte organer, de er respekteret, anerkendt og indarbejdet. For det andet er der den ekstra dimension ved CEN og CENELEC, at de ikke kun omfatter EF-landene, men også andre europæiske lande, bl.a. de nordiske, som derved får en plads ved forhandlingsbordet.

[Niels Helveg Petersen]

Altså, vi giver her en vigtig plads ved den detaljerede udfyldning af direktivet til lande uden for EF, og de deltager i hvert fald med en mikrofon. Det synes jeg er en stor fordel.

Jeg kunne godt have ønsket mig, at hr. Gade havde kvitteret for det, fordi hr. Gade i andre sammenhænge er en hund efter at finde modeller, der ikke kun er eksklusive EF-modeller.

Der er i direktivforslaget, som det foreligger, et par interessante bestemmelser.

For det første er det rart at få at vide, hvad en maskine er for noget. Det er jeg for første gang blevet klar over at jeg aldrig har vidst. Jeg vil gerne citere fra artikel 1:

»Ved »maskine« forstås i dette direktiv en række dele eller anordninger, som er forbundet mekanisk, og hvoraf mindst én er bevægelig. . . «

Man tror, man ved, hvad en maskine er, men det ved man slet ikke.

Dernæst synes jeg, man skal understrege, at anvendelsesbestemmelserne for maskinerne falder uden for direktivets ramme, helt udtrykkeligt sagt i artikel 2.

For det tredje vil jeg citere artikel 7, stk. 1, der er en kernebestemmelse i hele den nye metode, og hvor det siges ordret:

»Såfremt en medlemsstat konstaterer, at maskiner, der er forsynet med EF-mærke og anvendes i overensstemmelse med deres bestemmelse, risikerer« – risikoen er nok – »at frembyde fare for personers sikkerhed og i givet fald husdyrs eller goders sikkerhed, træffer den alle nødvendige foranstaltninger for at trække maskinerne tilbage fra markedet, forbyde deres markedsføring, ibrugtagning, anvendelse eller indskrænke deres frie bevægelighed.«

Der er så foreskrevet en bestemt procedure, der tages i anvendelse, hvis en medlemsstat ønsker at trække en sådan maskine tilbage fra markedet.

Det er en vidtgående sikkerhedsklausul, og jeg synes en sympatisk sikkerhedsklausul, som meget stærkt understreger, at man kan trække maskiner tilbage fra markedet, kræve dem tilbage, blokere deres markedsføring, salg og ibrugtagning, hvis de risikerer at frembyde fare for personers sikkerhed osv.

Der er også efter min opfattelse en række problemer i direktivet, som det foreligger, og i direktivets samspil med andre direktiver, som i øjeblikket er uafklarede og i hvert fald er uklare for mig.

Der er uklarhed om dette konstruktionsdirektivs samspil med anvendelsesdirektiverne. Der kan som nævnt af hr. Ivar Nørgaard være uklarhed om forholdet til lavspændingsdirektivet.

Sidst, men ikke mindst, er der, synes jeg, behov for at understrege ved denne behandling, at den frie handel med maskiner og apparater klart er en industriel fordel. Det mener jeg ikke kan diskuteres. Til gengæld er det klart, at når man i den frie handel med maskiner, apparater og andet skal sikre arbejdstagernes interesser, så kræver det en meget bevidst indsats: Netop arbejdstagernes interesser på et område, hvor man giver fri handel, må respekteres.

Derfor tror jeg også, at direktivets skæbne og vurderingen af det kommer til at afhænge meget af, om man under den videre behandling får klare garantier for, at arbejdstagernes interesser med hensyn til sikkerhed virkelig tilgodeses og varetages betryggende nationalt og internationalt. Det håber jeg vil ske, og jeg kan se muligheder for det.

Det mener jeg bliver prøven på, at dette direktiv ikke bare bliver en industriel fordel for omsætningen, men også for vigtige arbejdsmiljøspørgsmål.

(Kort bemærkning).

Ivar Nørgaard (S):

Jeg er glad for, at hr. Niels Helveg Petersen i det store og hele var enig i de synspunkter, jeg fremførte om, hvad der endnu skulle være afklaret, før man kunne acceptere dette direktiv.

Hr. Niels Helveg Petersen trak frem som noget positivt, at man i det enkelte land kunne trække maskinen tilbage fra markedet, hvis man konstaterede, at der var risiko ved maskinens anvendelse.

For det første er det sådan, at det kan man gøre, og så kan man fastholde, at den er trukket tilbage, hvis Kommissionen er enig i den påstand, man fremsætter. Hvis den ikke er det, skal man genindføre den. Det er altså problemet, om man kan stille større krav, end Kommissionen synes. Det kan man ikke efter den artikel.

Noget andet er, at man formentlig ikke – men det kan vi måske få belyst fra ministerens side – kan oprette et organ, som ved grænsen giver sig til at konstatere, om noget sådant er tilfældet. Det er formentlig ude på arbejdspladsen, det

[Ivar Nørgaard]

skal konstateres, altså når maskinen er stillet op, og så har vi den risiko, at man først kan vurdere risikoen, når ulykken er indtruffet, og det er en ulempe.

Glistrup (FP):

Hvis – jeg siger udtrykkelig hvis – de virkelig store og stærke EF-drenge kræfters parallelogram inden for overskuelig fremtid skulle udkrystallisere den situation, at EF's Ministerråd skal træffe afgørelse, sige ja eller nej til noget, der bare så nogenlunde ligner det direktivudkast, vi i øjeblikket har til behandling, så vil situationen være som manden, der står oppe på 20-m-vippen og kigger ud over det dejlige, indbydende, vidunderlige svømmehav neden under sig og skal træffe sin bestemmelse: skal jeg springe, eller skal jeg springe ikke?

Det, vi herinde i Folketinget kan tage stilling til, er jo alene, om vi hver for sig i de forskellige partigrupper skal bruge vores spage kræfter til at skubbe den, der står deroppe på 20-m-vippen, lidt i retning af at komme ned i vandet og ud i det uvisse, eller om vi skal trække ham i badebukserne og holde ham tilbage fra at springe. Under alle omstændigheder er det meget begrænset, hvad vi selv i forening kan gøre.

Det er jo således, da Folketingets eneste skråsikre parti, som lever fuldstændig uden for virkelighedens verden, endnu ikke har haft ordet i denne talerordenrækkefølge, at samtlige de, der har været på talerstolen, har udtrykt særdeles stor usikkerhed på det nuværende foreløbige trin af udviklingen om, hvorvidt man skal udøve sin funktion til syvende og sidst med at skubbe til den ene side eller trække i den anden retning.

Og Fremskridtspartiet er ikke nogen undtagelse. Nu er spekteret jo ikke så bredt i de foregående indlæg, men dér, hvor vi nok føler os nærmest placeret, var med det fællesindlæg, der kom på vegne af partiet Venstre og Kristeligt Folkeparti. Også vi ser grandeur'en i dette store ambitiøse projekt, som nu iværksættes.

Hvor vil det dog være vidunderligt, hvis vi virkelig kan opnå det, at vi med disse få pennestrøg kan komme så meget nærmere paradiset i retning af at finde løsningerne på vore vel-færds- og velstands- og udviklingsproblemer for den enkelte familie, som udstilles i disse flommeeuropæeres store propagandatogt, for her er ingen hvaler eller hajer eller klippekær

nede i det dybe vand: I kan ganske roligt springe ud og så bare se, hvad der sker.

Nu er det altid rart, når man står i den situation, at man har prøvet det før og ved så nogenlunde, hvad det fører ud i. Men det har vi faktisk ikke. Altså skal man rode igennem for at se, om man på erfaringens område kan finde noget, der kan ligne lidt af det her, for at man kan sige, om man skal sige ja eller man skal sige nej. Det nærmeste, jeg har kunnet komme det, er at sige: Det, der her foreslås, er en gentagelse af DEMKO i dinosaurformat. Og det er unægtelig noget, som vækker ganske betragtelige betæneligheder.

Der har været fremført mange synspunkter, som kan støtte betænelighederne i de foregående indlæg. Det, der for mig står som den største betænelighed, er, at det her i praksis vil udvikle sig til noget, som er socialistisk og korrupt, og det er for mig faktisk to identiske betegnelser. Korruption kan kun trives under socialisme, og socialisme kan ikke trives uden korruption.

Derfor er jeg meget, meget alvorligt bange for, at det her vil føre til, at det, der virkelig er vores nations drivkraft: Den lille vestjyske smedemester, som er begyndt at lave et nyt maskinprodukt, og som har sat sin og familiens ejendom og kautionsforpligtelser osv. ind og er kommet til, at nu skal han til at markedsføre det – bliver opdaget af sådan noget som Siemens' industrispionage: Hov, hov! Her er vist noget, som kan genere os gevaldigt.

De har deres forbindelser i Bruxelles, og de skal hurtigt få fortolket et regulativs § 127 g, stk. 19, 3. pkt., 4. led, på sådan en måde eller få indføjet en sådan bestemmelse, at den lille vestjyske kan blive udslettet.

Vi kan ganske roligt se i øjnene, at de organer, hvad enten det er et selvstændigt EF-Kommissionsdirektorat eller det er noget som helst andet, i den grad ville blive styret og reguleret af de meget, meget store og stærke interesser.

Det er selvfølgelig rart, hvis det her kunne medføre, at de handelshindringer, f.eks. dansk eksport har mødt, typisk i Frankrig med deres sabotage, men vel også i andre sydeuropæiske lande, kunne forsvinde. Men jeg er alvorligt bange for, at det her vil kunne føre ud i lige præcis det stik modsatte: De vanskeligheder af usaglig karakter, vi har mødt f.eks. i Frankrig, vil nu blive mødt i alle EF-lande.

[Glistrup]

Jeg tror nok, at Frankrig med deres dygtighed inden for EF-bureaukratiet vil have større indflydelse på, hvad der kommer til at ske, end vi fra denne randstat i Europa, som vi befinder os i, med hensyn til at få indflydelse på, hvordan man fortolker disse bestemmelser, der ikklæder sig fåredragten af at være tekniske bestemmelser, men som i virkeligheden er behårde, økonomiske storkoncernes socialistinteresser i at mase sig frem og simpelt hen få tingene klaret så usagligt, så skadeligt for befolkningens levestandardforøgelse, som man kun oplever hidtil i den socialistiske del af verden, men med vedtagelsen af dette direktiv vil man med ét slag opnå Stalins storhedsdrøm om, at også Vesteuropa bliver socialistisk.

Det er de perspektiver, jeg frygter kan ligge i gennemførelsen af et direktiv som det her.

Vi kan vist så nogenlunde sige, at i Fremskridtspartiets gruppe har vi ni forskellige holdninger til dette forslag. Vi har varierende grader af usikkerhed over for det, og vi vil selvfølgelig arbejde meget grundigt med det. Vi var meget taknemmelige for hr. Ivar Nørgaards redegørelse i dag, som på saglig og fremragende måde og med gode formuleringer hjalp os i Fremskridtspartiet videre frem i vores afklaringsproces. Hr. Ivar Nørgaards tale vil i allerhøjeste grad indgå som et væsentligt led i Fremskridtspartiets videre behandling af denne sag.

Det gjaldt dog ikke de sidste tolv sekunder af talen, dér, hvor hr. Ivar Nørgaard siger: Kan vi da så ikke indføje et artikel 100 A, stk. 4-forbehold i, hvad enten det så bliver rammedirektivet eller de enkelte direktiver? Det forekommer i hvert fald umiddelbart – men bevares, vi vil da selvfølgelig gerne også overveje den del af talen, som må føre ud i det rene pladdermissmask. Jeg tror bestemt ikke på den måde at klare det på.

Det er ikke så let, som meget af den danske EF-debat om den såkaldte miljøgaranti i artikel 100 A, stk. 4, har givet indtryk af, nemlig at det drejer sig bare om højere eller lavere krav. Vi kan altid stille højere krav, vi kan bare ikke stille lavere krav. Når man kommer ud i den frygtelig vanskelige virkelighed, er det meget, meget svært at få fastslået og få europæisk enighed om, hvad der i grunden er et højere krav, og hvad der i grunden er et lavere krav. Derfor har vi ikke nogen tillid til, at man ad den vej kan

finde en trylleformular til at mindske de vanskelige problemer.

Det er godt, vi har fået denne debat på så tidligt et tidspunkt, at vi kan få tid til nærmere at overveje det. Det, der står som valget for Fremskridtspartiet, er enten, at vi bruger vores spinkle kræfter på at springe ud i det, og så ser man, hvad der sker, når man rammer havoverfladen, om man kan svømme i det gode vand, eller at vi falder tilbage på det, som minder om det, hr. Niels Helveg Petersen kaldte »den gamle metode«, nemlig at man tager tårnkranen for sig og plæneklipperkniven for sig og de andre ting igennem og så ser led for led, hvad man kan, og så lader vore børnebørn og oldebørn om at gennemføre det store, samlede projekt.

Vi er meget, meget spændt på, hvordan denne sag kommer til at udvikle sig, og vi vil følge den med meget stor interesse i Markedsudvalget og vil følge den offentlige debat i øvrigt.

(Kort bemærkning).

Ivar Nørgaard (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Glistrup, at han har misforstået mit forslag om at indsætte bestemmelsen, der står i artikel 100 A, stk. 4, i selve direktivet, hvis hr. Glistrup tror, at det er ensbetydende med, at vi så skulle tilbage til at behandle hver enkelt lille maskine eller del for sig. Jeg mener ligesom andre talere og hr. Glistrup selv, at det er en fordel at have det i dette store direktiv.

Men der er den risiko, at der vil være konkrete områder, hvor vores veldefinerede beskyttelsesforanstaltninger, sådan som vi har udviklet dem i Danmark, og som de også har udviklet dem i Sverige, ligger på et andet niveau end i sydeuropæiske lande. Hvis man derfor i nogle tilfælde – men det er kun i nogle tilfælde – klart har fastlagt standarder, som er lavere end dem, vi vil have, ville det være rimeligt, at vi kunne sige – og det ville vi altså kunne, hvis vi havde det indbygget – at hos os vil vi fastholde de standarder, vi har i henhold til artikel 104, stk. 7. Men det kan vi altså ikke, hvis det ikke står i direktivet.

Jeg mener ikke, der vil blive mange eksempler. Det vil blive de væsentlige tilfælde, vi skal tage fat i.

Preben Møller Hansen (FK):

Det er rigtigt, som det er anført, at det er det mest omsiggribende direktiv, der overhovedet er kommet, og det er i og for sig nøglen til at åbne det såkaldte indre marked inden udgangen af 1992. Derfor føler jeg det ejendommeligt, når man fra tilhængernes side giver udtryk for, at de ikke forstår det, det drejer sig om, at de har en begrænset viden. Det må vel være sådan, at man, når man går ind for en ting, så også ved, hvad det er, man går ind for.

En af de ordførere, der var heroppe, hr. Niels Helveg Petersen, gav udtryk for, at han ikke vidste, hvad en maskine var. Det kommer ikke bag på mig. Men at han blotter sin dumhed for alt folket, fatter jeg ikke noget af. Men det er jo op til hr. Niels Helveg Petersen at blotlægge sin manglende viden over for alt folket.

I diskussionen har der også være andre underfundige tiltag. Hr. Glistrup gav udtryk for, at der var en vis usikkerhed her i salen hos de partier, der havde haft ordet indtil nu. Han kunne godt forklare, at der kom et parti senere, og det er det, jeg repræsenterer, Fælles Kurs, hvor der ikke er nogen usikkerhed.

Der var en vis usikkerhed, og det blev karakteriseret som, at der stod en mand på en vippe 20 m over svømmebassinets overflade og ikke rigtig vidste, om han skulle hoppe eller lade være. Der var nogle, der ville skubbe, og der var nogle, der ville hive ham tilbage.

Det er faktisk et ganske udmærket billede af dette Folketing. Det, man bør gøre i en sådan sag, er selvfølgelig at undersøge, hvor mange centimeter vand der er over bunden, og om manden, når man skubber ham ud, har mulighed for at overleve. Men det var altså ikke det, der tegnede hr. Glistrups billede. Det var det andet.

Det direktivforslag, vi her beskæftiger os med, mener vi i Fælles Kurs at vi må vende os imod med al den styrke, vi overhovedet kan. Det, vi oplever her, er, at man lægger an til, at de store monopoler – sådan som hr. Gade fra SF ganske rigtigt påpegede – at de store, multinationale maskinfremstillende fabrikker vil få afgørende indflydelse på formuleringen af de forskellige standarder. Det er selvfølgelig rigtigt. Ingen skal være i tvivl om det. De store koncerner i Tyskland og Frankrig skal selvfølgelig nok komme til at bestemme, hvordan det skal være.

Det, man skal hæfte sig ved, er nogle af de bemærkninger, som ikke en eneste af partiernes ordførere overhovedet har nævnt, men det er vel, fordi befolkningen ikke skal vide, hvad der egentlig står. Det er bedre at komme med al den udenomssnak i stedet for at konkretisere.

Hvad er det egentlig, der står? Der står:

»Direktivforslaget bygger på en ordning, hvorefter fabrikanten eller hans i Fællesskabet etablerede repræsentant selv erklærer, at produktet er i overensstemmelse med direktivets sikkerheds- og sundhedskrav«.

Det vil altså sige, at nu skal den, der fremstiller maskinen, sige: Jamen de er gode nok de maskiner, kære venner, så dem kan I roligt bruge. Men i det øjeblik der bliver slået mennesker ihjel, kan man gribe ind og påpege, at de ikke opfyldte betingelserne. Det svarer nøjagtigt til, at man dækker brønden til, når barnet er druknet. Det er igen kendetegnende for de debatter, der er i det her Folketing, når vi drøfter EF-anliggender.

Dér er det da rigtigt, som hr. Glistrup udtalte, at her i Folketinget er der ét parti, der ikke ligger under for fabrikanterne i Tyskland, Frankrig, Italien eller andre steder. Vi ligger kun under for det danske folk. Det er det danske folks fremtid, vi her drøfter, og det er mere vigtigt for os end alt muligt andet at tale det danske folks sag.

Det danske folk har vist en evne til at skabe et samfund, hvor man har et sikkerhedsnet under den enkelte borger, og vi er gået forud med miljøpolitik, sikkerheds- og sundhedskrav gennem årene. Det vil sige, at vi har haft evnen til at skabe et samfund, som efter vor opfattelse kan videreudvikles, men det kan vi kun gøre, for så vidt vi ikke frasiger os vores egen selvbestemmelsesret og overlader den til overnationale myndigheder syd for grænsen.

Man har selvfølgelig ret, når man påpeger, at der kun er ét parti her i landet, der taler dansk, der taler det danske folks sag, og det er det parti, jeg repræsenterer.

Jeg forstår udmærket godt, at Socialdemokratiet i LO-bladet kritiserer SF og siger, at de er utroværdige. Jeg synes, det er rigtigt, at man konkret påpeger, at SF er et utroværdigt parti, fordi det har dobbelte stillinger her og dér og alle vegne. Jeg tror, at den artikel, der stod i LO-bladet, har haft sine negative virkninger set fra et dansk synspunkt, men positive virkninger set fra EF-tilhængernes synspunkt.

[Preben Møller Hansen]

Det, vi har oplevet her, er, at SF's repræsentant helhjertet lægger sit lod i vægtskålen for EF og det, der her er lagt an til. Men, bliver der sagt, vi skal grundigt analysere selve direktivforslaget og forsøge at forhindre det værste i at ske, men vi må da anerkende, at når liberaliseringen foregår, vil de store selskaber selvfølgelig få indflydelse. Hvor er ideerne om en socialisering henne? De eksisterer ikke. Det hedder ellers Socialistisk Folkeparti.

Man burde have sagt, at det, vi skal sætte ind på, ikke er en liberalisering af maskinernes og fabrikanternes indflydelse. Det, man burde have sagt, var, at vi skal socialisere, hvis man er et socialistisk parti, men det er jo ikke det, der er kendetegnende.

Jeg tror selvfølgelig, at den beslutning, Socialdemokratiet har taget om at udsende denne erklæring, hvor de placerer SF som et utroværdigt parti, allerede har haft sin virkning. Jeg beklager naturligvis dybt og inderligt, at noget sådant er sket, og jeg går også ud fra, at det er derfor, Lilli Gyldenkilde kan sige . . .

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Fru!

Preben Møller Hansen (FK):

Nå, fru Lilli Gyldenkilde – jeg ved sgu ikke, om hun er gift. Fru Lilli Gyldenkilde siger, at nu skal man ikke stå og råbe efter slik på Slotspladsen. Der er ingen arbejder i dette land, der råber efter slik på Slotspladsen. Man kræver mere i løn for det arbejde, man udfører, således at man kan sikre sig selv og sin familie en anstændig tilværelse. Det er derfor, man demonstrerer.

Nu kan man også høre fru Lilli Gyldenkilde sige, at vi ikke skal have mere i løn, vi skal have ansvar. Ansvar for hvad? Er det for EF? Er det det, vi diskuterer her, vi skal have ansvar for?

Jeg tror, det var bedre, at vi i fællesskab havde sat ind på at sikre, at vi fik en folkeafstemning om vort medlemskab af EF, lod os få folkets mening frem, om de fortsat mener, at vi skal være underlagt de fremmede nationer. Jeg er sikker på, at der i vort land er et stigende antal mennesker, der har set skriften på væggen for den udvikling, der foregår i vort land, hvor selskaber bliver opkøbt det ene efter det andet, eller også nedlægges man dem for at oprette selskaber i Sydfrankrig, Italien og andre steder,

hvor de får egnsudviklingslån, og hvor de drop- per de danske arbejdere. Prøv at se det, der sker i Ålborg i øjeblikket: 1.100 mand. Vi kan nævne stribet af selskaber, som bliver nedlagt, fordi man kan oprette dem andre steder inden for EF.

Jeg tror, det er gået op for den danske befolkning, at Danmarks plads i international sammenhæng er som selvstændig nation, hvor vi er eksemplet på, hvordan man skaffer samfundsmæssige forhold for befolkningen, som er efterstræbelsesværdige for hele verdens befolkning. Det er den vej, man skal gå.

Hvis vi tager yderligere fat i dokumentet, fremgår det helt klart, at når man overlader det til arbejdsgiverne at fremstille maskiner, som de alene sætter en mærkat på, hvor der står, at de er sikkerhedsmæssigt og fornuftigt og forsvarligt fremstillet, så ved man godt – det står her i dokumentet – at det holder ikke. Man erkender, at man har et ansvar, og det ansvar kan man bryde. Derfor er der regler for, hvordan man skal gøre, når man skal bryde dem.

Mig bekendt er der ingen arbejdsgiver på denne Jord, der på noget tidspunkt er gået væk fra profitmotivet, og profit får de, hvis de fremstiller varerne til den billigst mulige pris og får den største pris for dem, når de sælger dem. Det gælder også på mange andre områder.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Nu handler dette dagsordenspunkt jo om maskiner, og det må være årsagen til, at hr. Preben Møller Hansen drager mig med navn ind i denne debat. Det beklager jeg selvfølgelig meget.

Jeg skal sige til hr. Preben Møller Hansen: Jeg har aldrig sagt, at folk ikke måtte samles på Christiansborg Slotsplads og kræve hvad som helst, også mere slik. Det har jeg aldrig sagt, det er ikke mit udtryk. Det har jeg dementeret den ene gang efter den anden. Det er ikke mit udtryk. Det, jeg har sagt, er, at vi ikke kan blive ved med alle sammen at kræve højere lønninger.

Det, jeg for det tredje mener – det bør hr. Preben Møller Hansen skrive sig bag øret – er: Jeg hører til de socialister, der ønsker magt og ansvar, ikke alene for at få ordentlige lønninger til arbejderne, men også for at få ordentligt maskinel, så man ikke bliver ødelagt af det forskellige

[Lilli Gyldenkilde]

maskinel, der bliver opstillet på arbejdspladserne.

Derfor er jeg gang på gang gået ind i de arbejdsmiljø-sager, som har med tekniske handelshindringer og med EF at gøre, og det har jeg såmænd gjort, længe, længe før hr. Preben Møller Hansen drømte om at opstille for Fælles Kurs, men dengang han var i Kommunistpartiet, som han i øvrigt blev smidt ud af.

(Kort bemærkning).

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Hr. Preben Møller Hansen for en kort bemærkning, idet jeg i øvrigt skal henstille, at vi prøver at holde os til dagens emne.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg er selvfølgelig glad for, at fru Lilli Gyldenkilde dementierer det, der har stået i aviserne, men indtil nu har jeg ikke set noget dementi, så jeg må tage det, der står, for pålydende. Men jeg er da glad for det, ingen skal være i tvivl om det.

Så giver fru Lilli Gyldenkilde udtryk for, at hun er en af dem, der ønsker magt. Jamen så skal man ikke overlade magten til overnationale myndigheder i EF, og det er det, vi gør her. EF er De Forenede Europæiske Stater, når først det indre marked er skabt, og dermed sidder SF og medvirker til, at man overlader beslutningsprocesserne og bestemmelsesretten til andre lande, og det vil vi altså ikke være med til. Det er dog en kendsgerning, at for blot 2 år siden havde SF på sit program, at man ønskede en folkeafstemning om dansk medlemskab af EF, og den fjernede man, for ellers kunne man ikke komme i sprog med Socialdemokratiet.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Hr. Niels Helveg Petersen henlede opmærksomheden på direktivets artikel 1, og i den sammenhæng vil jeg gerne sige, at denne talerstol er en række dele eller anordninger, som er forbundet mekanisk, og hvoraf mindst én er bevægelig. Jeg står altså ifølge direktivet på en talemaskine. Jeg har ellers hidtil ment, at det var nogle af dem, der stod på maskinen, der var talemaskinerne. Men sådan lærer vi jo alle sammen noget nyt.

Hr. Ivar Nørgaard og hr. Niels Helveg Petersen var i øvrigt inde på, at dette direktiv er et af de meget betydningsfulde, sandsynligvis det mest betydningsfulde, med henblik på gennemførelsen af det indre marked. Regeringen deler denne opfattelse, og vi deler også den opfattelse, at det er meget vigtigt, at vi ser en fremme af det indre marked i sammenhæng med en fortsat forbedring af vores sikkerhed og sundhed på arbejdspladserne.

Jeg vil gerne tillade mig at henlede opmærksomheden på den redegørelse om arbejdsmiljø og vækst, som jeg tidligere har fremlagt i Folketinget, og hvor netop nogle af de synspunkter, der fremgår i redegørelsen om arbejdsmiljø og vækst, er afgørende for, hvordan regeringen har tænkt sig at prioritere, at vi på én og samme tid skal fremme det indre marked og skal fremme arbejdsmiljøet på arbejdspladserne. Vi påpeger her, hvordan vi i Danmark kan opnå økonomiske fordele konkurrencemæssigt ved at være i front i udviklingen og ved at være med til at sikre, at de andre EF-lande kommer på samme niveau som os.

Jeg vurderer indlæggene sådan, at vi har en meget stor fælles interesse i denne sag, og jeg vil gerne henlede Folketingets opmærksomhed på, at Arbejdsministerrådet den 1. december 1987 i en resolution om artikel 118 A sagde:

»Rådet understreger behovet for, at der lægges lige stor vægt på virkeliggørelsen af de økonomiske og de sociale mål i forbindelse med gennemførelsen af det indre marked.«

Lidt senere i samme vedtagelse siger Arbejdsministerrådet:

»Kommissionen har erklæret, at den vil tage hensyn til de sociale aspekter i de forslag, den vil fremsætte med henblik på gennemførelsen af det indre marked.«

Der er altså også i Kommissionen en vilje til at se den sammenhæng mellem fremskridt på de to områder, som har optaget de talere, der har udtalt sig i debatten om dette dagsordenspunkt.

Jeg vil også gerne orientere om, at vi i Dortmund i sidste uge på et uformelt arbejdsministermøde lagde op til at videreføre et trojksamarbejde, som blev startet under det danske formandskab mellem det nuværende og de to næste formandskaber i Arbejdsministerrådet netop med henblik på samarbejdet om sikkerhed og sundhed, og den resolution, der blev

[Arbejdsministeren]

vedtaget, var udarbejdet af de tre formandskaber i fællesskab.

Vi har aftalt at videreføre dette trojkasamarbejde, således at det tyske formandskab nu sammen med det kommende græske og spanske formandskab drøfter en plan på arbejdsmiljøområdet.

På mødet i sidste uge aftalte vi, at de tre formænd for Arbejdsministerrådet også for så vidt angår de temaer, vi her diskuterer, skulle tage kontakt til deres tre kolleger på indremarkedsområdet, for at de to 3-mands-grupper i fællesskab kunne sikre koordineringen af disse konstruktionsforskrifter med de tilhørende anvendelsesforskrifter. Vi har altså fra Arbejdsministerrådets side lagt op til, at der kommer et sådant snævert samspil mellem de to råd for at sikre, at vi får en parallel behandling af sagerne, idet vi helt deler den opfattelse, at der er behov for en parallel behandling af sagerne.

Det var også sådan, at vi fra dansk side på Dortmund-mødet foreslog til overvejelse, om ikke sammenhængen var så stor, at vi i de embedsmandsudvalg, der skal forberede og behandle direktivforslagene, skulle lave et ad hoc-embedsmandsudvalg, der behandlede såvel konstruktions- som anvendelsesforskrifter på én og samme gang i ét og samme udvalg med henblik på at sikre denne koordinering. Det var en idé, som det tyske formandskab tog velvilligt imod, og som det tyske formandskab vil arbejde videre med i samarbejde med Kommissionen.

Vi har altså helt den samme interesse, som der er blevet givet udtryk for i flere af indlæggen i dag, for at sikre koordineringen af dette arbejde.

Jeg vil også gerne pege på, at det er en interesse, som også Kommissionen deler. Da Kommissionen forelagde den pakke af direktivforslag på arbejdsmiljøområdet, som man har henvist til, fremhævede Kommissionen selv, at man fandt, at det var vigtigt, at man fik en samtidighed i behandlingen af disse direktiver og det maskindirektiv, som vi har til drøftelse her i dag. Så også Kommissionen har givet udtryk for et ønske om samtidighed.

Både hr. Ivar Nørgaard og hr. Niels Helveg Petersen har været inde på forholdet til arbejdsmarkedets parter, og hertil vil jeg sige, at regeringen deler denne interesse for, hvordan vi får etableret samarbejdet med arbejdsmarke-

dets parter både på europæisk niveau og på dansk niveau i sammenhæng med disse vigtige direktiver. Hvis jeg igen må henvise til rådsresolutionen fra 1. december, så var det et afgørende punkt i den rådsresolution, at vi for så vidt angår sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen lægger vægt på, at arbejdsmarkedets parter er involveret i beslutningsprocessen og i forberedelsesfaserne.

Jeg har ligesom hr. Ivar Nørgaard bemærket, at Kommissionen ifølge side 5 i indledningen til direktivforslaget synes indstillet på at oprette en trepartsinstans, som skal følge standardiseringsarbejdet. Dette forslag vil vi fra regeringens side følge meget nøje. Jeg kan tilføje, at Direktoratet for Arbejdstilsynet har til hensigt at nedsætte en permanent standardiseringsgruppe, der vil indgå i et nært samarbejde med parterne. Herved vil arbejdsmarkedets parter kunne få indflydelse på den danske holdning til de enkelte standarder, inden der afgives høringssvar. Også på det punkt oplever jeg en samstemmighed i synspunkterne mellem Socialdemokratiet, De Radikale, SF og regeringen, og at der tilsyneladende er denne samstemmighed omkring processen synes jeg ikke er så galt i en sag som denne.

Så er det klart, at noget af det, der må optage debatten, er diskussionen om den ny metode. Jeg er enig i – og jeg tror, det var hr. Niels Helveg Petersen, der sagde det stærkest – at det nok er mest hensigtsmæssigt med en opdeling som den, vi ser i direktivet, hvor vi altså i direktivet får fastsat de væsentligste sikkerheds- og sundhedskrav, så de er præciseret dér, mens de tekniske specifikationer bliver udmøntet af eksperter, som har mere forstand på de dele, end folkevalgte har, uanset om vi er i det danske Folketing eller vi sidder i Ministerrådet. Så jeg tror også, at det er en god metode.

Hr. Gade var lidt bekymret for, om denne metode ville føre til, at der i virkeligheden var en slags forsinkende faktor for så vidt angår muligheden for at gribe ind. Jeg vil gerne henlede hr. Gades opmærksomhed på, at de færreste maskiner, som i dag markedsføres i Danmark, skal igennem en autoriseret afprøvning med efterfølgende godkendelse. I dag skal man altså ikke engang have det mærke, som betyder, at man hermed påtager sig et ansvar. I dag kan man faktisk for langt de fleste maskiners vedkommende bare markedsføre dem. Der er der-

[Arbejdsministeren]

for ikke noget i forslaget, der for langt de fleste maskiners vedkommende svækker de danske regler. Det eneste nye, der er for langt de fleste danske maskiner, er en mærkning, som er en ansvarspådragende mærkning, som vel er til fordel for brugerne af maskinerne.

For så vidt angår de maskiner, hvor vi i Danmark i dag har forhåndsgodkendelsesordninger, vil jeg gerne sige, at det er nogle af de områder, vi vil følge meget nøje. Jeg forventer, at vi i forbindelse med behandlingen af direktivforslaget får en acceptabel løsning i det kommende arbejde i Rådets arbejdsgruppe, specielt fordi Danmark jo ikke er det eneste land, der har disse forhåndsgodkendelsesordninger. Det er der ganske mange andre lande der også har for de maskiner, der er farlige, og de andre lande er ligesom vi interesseret i, at vi kan fastholde de regler, vi har - og måske oven i købet styrke dem - og måske oven i købet sikre, at de lande, der ikke måtte have dem, får dem i fremtiden. Så også på det punkt mener jeg at vi er på den rette vej.

Jeg vil i øvrigt gerne bemærke, at Arbejdstilsynet stadig vil kunne udstede påbud, også selv om maskinen er EF-mærket. Hvis maskinen er EF-mærket uden at opfylde direktivet, vil fabrikanten kunne retsforfølges i sit hjemland, og også selv om maskinen opfylder direktivets sikkerhedskrav, kan vi indføre strengere nationale krav i overensstemmelse med artikel 100 A, stk. 4, hvis vi ikke ønsker at afvente en ændring af direktivet.

Det bringer mig frem til et af de væsentligste spørgsmål, som hr. Ivar Nørgaard var inde på i sit indlæg. Hr. Ivar Nørgaard spurgte - sådan opfattede jeg spørgsmålet i hvert fald: Har vi fra dansk side mulighed for at gribe ind, hvis en standard fastsat af eksperterne ikke er god nok efter dansk mening? Og dér er svaret klart ja.

Når Ministerrådet har forhandlet forslaget til ende og dermed har fastlagt sikkerheds- og sundhedskravene til de maskiner, der er omfattet af det fremtidige direktiv, skal Kommissionen jo have udarbejdet de respektive standarder, og de skal udformes i ekspertorganerne. De skal udformes sådan, at maskinerne opfylder de sikkerheds- og sundhedskrav, som er blevet fastlagt i direktivet, og hvis det viser sig, at en maskine, selv om den opfylder standarden, udgør en risiko f.eks. for den, der arbejder med maskinen, kan vi fra dansk side gribe ind

øjeblikkeligt i overensstemmelse med den beskyttelsesklausul, som direktivet vil komme til at indeholde.

Kommissionen har i overensstemmelse med praksis stillet forslag om en sådan beskyttelsesklausul i direktivudkastet, nemlig artikel 7, hvor der er taget højde også for den nævnte situation. Det kræver ikke forudgående godkendelse hverken fra Kommissionen eller fra Rådet, såfremt en medlemsstat vil gribe ind. Men indgrebet skal selvsagt underkastes en drøftelse, hvilket er helt i overensstemmelse med normal praksis for beskyttelsesklausuler.

Jeg forstod hr. Ivar Nørgaards indlæg sådan, at hr. Ivar Nørgaard mente, at brugen af CEN og CENELEC til udfærdigelsen af standarder kunne betyde, at artikel 100 A, stk. 4, sættes ud af kraft, men det er ikke tilfældet. Den nye metode betyder ikke på nogen måde, at artikel 100 A, stk. 4, sættes ud af kraft. Man kan f.eks. tænke sig den situation, at en standard, som er udarbejdet af de to standardiseringsorganer, viser sig teknisk set at være korrekt, og at den mangel, som udgør en risiko for den eller de personer, som arbejder med maskinen, ikke skyldes standarden, men at der er sikkerheds- og sundhedskrav, som blev fastlagt i direktivet, som viser sig at være utilstrækkelige. I den situation vil det være naturligt at ændre direktivets indhold. Men ønsker et land ikke at afvente en ændring af direktivet, kan det pågældende land indføre strengere nationale krav øjeblikkeligt i overensstemmelse med artikel 100 A, stk. 4.

Derfor vil jeg godt rejse spørgsmålet om det hensigtsmæssige i det forslag, som hr. Ivar Nørgaard var inde på, nemlig spørgsmålet om at man skulle begynde at tage artikel 100 A, stk. 4, ind i direktivet. Jamen så bliver det jo forhandlingsstof igen. Nu har vi artikel 100 A, stk. 4. Den gælder. Vi kan bruge den. Derfor er der vel ingen grund til at risikere via forhandlinger om formuleringer i et direktivforslag, at man i virkeligheden når frem til nogle tekster, som bliver ikke nær så hensigtsmæssige og ikke nær så stærke som dem, vi allerede har i artikel 100 A, stk. 4.

Men jeg er da godt klar over, at den afgørende forudsætning i denne sammenhæng er, at det er mig, der har ret i min vurdering, og ikke hr. Ivar Nørgaard, der har ret i sin, så vi må jo se at få dokumenteret, at det er mig, der har ret.

[Arbejdsministeren]

Når det så er dokumenteret, regner jeg med, at vi i virkeligheden er meget tæt på, at den store fælles interesse, som jeg har oplevet der er i Folketinget om denne sag, og de meget fælles holdninger, som jeg også har oplevet der er i Folketinget i denne sag, kan udmøntes i, at vi på dette punkt medvirker til, at vi i EF kommer et godt skridt på vejen i retning af både at fremme det indre marked og forbedre sikkerhed og sundhed på vore arbejdspladser.

(Kort bemærkning).

Ivar Nørgaard (S):

Jeg har bedt om en kort bemærkning, inden vi går over til anden omgang af ordførerindlæg-gene, fordi jeg finder det særdeles vigtigt netop at få klaret det spørgsmål, som ministeren forsøgte at belyse i sit sidste indlæg.

Det problem, vi ser for os, som jeg ikke finder er løst ved ministerens svar, er det tilfælde, hvor vi konstaterer, at en standard, som CEN eller CENELEC har fastlagt, ikke er tilfredsstillende ud fra vor vurdering af sikkerhedsmæssige og sundhedsmæssige krav og vi altså vil sige, at vi ikke synes, at den er i overensstemmelse med den fortolkning, vi har lagt i selve direktivet. Så går reglerne efter beskyttelsesklausulen i artikel 7 ud på, at vi kan stoppe maskinens anvendelse. Men så skal det drøftes, som ministeren siger, og det betyder jo, at det skal godkendes af Kommissionen og eventuelt Ministerrådet.

Men sagen er den, at hvis nu vi ikke var enige med Kommissionen, og hvis vi heller ikke var enige med Ministerrådet, så ville vi, hvis det var et særdirektiv, kunne sige: Så indfører vi nationalregel. Men det kan vi jo ikke, når vi ikke har erklæret det til selve direktivet. Jeg tror, det vil være juridisk uholdbart, hvis ministeren vil fastholde, at så kan landet – uden at det har taget forbehold ved behandlingen af direktivet – indføre nationale bestemmelser.

Hvis ministeren under de senere behandlinger kan få en klar erklæring fra Ministerrådet og fra Kommissionen om, at det er soleklart, at det kan vi gøre, så er der selvfølgelig ingen grund til at sætte det ind i selve direktivet, men så skal vi altså have det stående i protokollatet for Ministerrådsmødet, så Domstolen er klar over, at der har været fuldstændig enighed om den fortolkning. For umiddelbart forekommer det mig i strid med de regler, vi har vedtaget, og da vi var i Bruxelles og drøftede det med en

række eksperter under Markedsudvalgets besøg dernede, var der i hvert fald i meget høj grad uenighed mellem eksperterne i indre marked-afdelingen i forhold til arbejdsmiljøafdelingen.

I mit senere indlæg skal jeg uddybe den strid, der er mellem de to direktorater og de to kommissærer.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Da hr. Ivar Nørgaard valgte at tage dette som en kort bemærkning, er det vel også hensigtsmæssigt, at jeg svarer, inden hr. Ivar Nørgaard kommer med sit indlæg i anden runde.

Jeg skal lade det være usagt, om min klare formulering skyldes, at jeg jo mest færdes blandt den del, som har med Kommissionens eksperter på arbejdsmiljø at gøre, men jeg skal bare kommentere hr. Ivar Nørgaards indlæg på den måde, at jeg oplever, at vi har en fælles interesse i at få en klar præcisering.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Vil hr. Ivar Nørgaard have ordet til anden runde?

Ivar Nørgaard (S):

Ja, det er anden runde, hvor jeg vil sige, at det glæder mig, at regeringen har den holdning, som arbejdsministeren har givet udtryk for, for det kunne i hvert fald antyde, at der skulle være muligheder for, at der kan blive et stort flertal bag en opslutning om det, det hele så skal ende i, hvis vi kan blive enige med de andre medlemslande.

Jeg ser for mig temmelig store og vanskelige problemer, fordi der i EF – både i landene og i Kommissionen – hersker to grupperinger af holdninger. Den holdning, arbejdsministeren giver udtryk for, er den, vi finder er den progressive, og den, der bør vinde i den strid, der er. Men der er altså også den mere liberalistiske, som går ud på, at nu må man passe på ikke at stille for mange hurdle op for, at det frie marked virkelig kan blive gennemført og bringe sine velsignelser. Det er Lord Cockfields holdning, kommissæren, der har med det indre marked at gøre. Han og hans embedsmænd finder ikke, at det er rimeligt at gå for meget i detaljer med disse ting. De kører mere den linje, som hr. Glistrup gav udtryk for: Spring ud i det store vand, så vil I se, hvilke velsignelser der er ved at

[Ivar Nørgaard]

svømme ud dér, i stedet for at stå og være så forsigtig!

Hvis det er den samlede regerings holdning, arbejdsministeren giver udtryk for, finder jeg derfor, at der er en stor dansk opbakning til meget nøje at følge fortolkningerne af de beskyttelsesklausuler, som arbejdsmiljøfolkene i Kommissionen går ind for.

Det vil altså sige, at når man laver disse trojkaordninger, så er det også vigtigt, at det er ministrene for det indre marked, der følger arbejdsministrenes holdninger. Jeg håber, den danske minister for det indre marked – der ikke er til stede – er helt enig, men så skulle vi også gerne have den tyske indre marked-minister til at være enig og den græske, som jo senere skal bekræftige sig med det som formænd.

Hvis det sker, er der håb, men jeg vil så foreslå, at vi i Markedsudvalget helt konkret får formuleret de spørgsmål, vi gerne vil have en bekræftende erklæring fra Kommissionen og Ministerrådet om. Hvis vi kan få den på tilfredsstillende vis, er jeg lige så optimistisk som arbejdsministeren.

Gade (SF):

Den sidste diskussion optager også mig en hel del, og det er, fordi jeg synes, jeg kan læse teksten anderledes. Som jeg læser artikel 7, stk. 2, giver man Kommissionen en ret til at tage stilling til, om beslutningen om tilbagetrækning osv. kan motiveres i en mangel ved standarderne, og hvis det kan det, går proceduren i artikel 6 i gang. Og i artikel 6 står der, at Kommissionen sidder med aftrækkeren.

Jeg kan ikke læse disse papirer på anden måde, end at Kommissionen sidder med den afgørende indflydelse til sidst, og det har også præget mit indlæg, idet jeg har sagt, at artikel 100 A, stk. 4, er sat ud af kraft. Jeg kan ikke læse det anderledes. Jeg er glad, hvis regeringen mener, det er anderledes, og hvis det kan bekræftes, at det er ganske anderledes, det er da klart. Så er der jo faldet nogle bekymringer væk.

Jeg vil godt tage et andet eksempel. Jeg står med et udkast til et direktiv vedrørende forhold ved skærmterminaler, altså spørgsmålet om sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejde ved skærmterminaler. Der står selvfølgelig ikke noget om stråling. Det skal der heller ikke dér. Det vil stå i et konstruktionsdirektiv om regler for stråling fra skærme. I de nordiske lan-

de har vi en debat om indførelse af regler om lav stråling. Vil vi så kunne sige: Der kan ikke indføres skærme med over en vis, ret minimal stråling her i landet og dermed lave denne handelshindring – hvad vi selvfølgelig skal have ret til at kunne, fordi vi ønsker at lade arbejderens sikkerhed gå forud for en række andre hensyn?

Jeg må forstå ministerens svar sådan, at det mener ministeren vi kan. Som jeg har læst direktivet, er jeg ganske skeptisk, fordi jeg kan se konflikten i forhold til, at det kunne lade sig gøre i henhold til almindelig EF-tænkning. Men hvis vi kan, og hvis det er fuldstændig sikkert, at vi vil kunne gøre det, og ikke bare kunne gøre det i en periode, og at Kommissionen heller ikke kan tvinge os og vi ikke forpligter os til at lave det om, men rent faktisk kan stille kravet om, at skærme, der skal sælges til Danmark, skal opfylde disse betingelser, selv om det ikke kommer til at være en generel standard for resten af EF – det er jo det, der er problemet – hvis vi altså får en lavere generel standard, så vil vi sige: Vi vil have en stærkere standard. Hvis det er rigtigt, så er det klart, at nogle af bekymringerne i forbindelse med direktivet selvfølgelig er væk.

Så vil jeg godt sige til hr. Niels Helveg Petersen, at jeg gerne vil kvittere for, at standardiseringen foregår uden for EF. Jeg gjorde det også i et svar til hr. Preben Møller Hansen tidligere.

Jeg vil også godt kvittere for, at det er første gang i disse diskussioner, arbejdsmiljøvinklen kommer så meget ind i debatten. Det er også derfor, jeg siger, at når nu arbejdsmiljøet kommer så meget ind, fordi det er en følgediskussion, som vi skal tage alvorligt, så skal vi også prioritere det. Det var derfor, jeg opfordrede regeringen til at lave en hvidbog eller en mere samlet redegørelse, hvad vi nu vil kalde det, og jeg vil stadig opfordre regeringen til at fremlægge en sådan for Folketinget og Markedsudvalget og relevante udvalg.

Så vil jeg godt sige til hr. Preben Møller Hansen, som har gjort det til et speciale at falde over SF – og det må han have lov til – at det, vi mener vi skal, når vi diskuterer sådan nogle EF-direktiver, det er at tage stilling til sagens substans, til indholdet. Det er da lidt svært, og det er lidt indviklet, men det er jo det, vi skal. Det er jo det, debatten her handler om, ikke om for og imod og den slags ting, for dette her vedrører danske lønmodtageres arbejdsforhold, deres arbejdsmiljø.

[Gade]

Vi er et så stort parti og et så ansvarligt parti, at vi faktisk mener, at det er derfor, vi er sat herind, og ikke kun for at holde taler. Vi mener faktisk, at der er et arbejde, der skal gøres, og at vi skal varetage de vælgeres interesser, der har sat os herind. Og de er selvfølgelig, at vi ikke sætter noget arbejdsmiljø til, at vi ikke løber en arbejdsmiljørisiko, og at vi får chancen for selv at gå videre, uden at nogen tvinger os til det modsatte. Det er det, vi skal kæmpe igennem, og det er sådan et flertal, vi skal have her i Folketinget. Der var en tendens til, at vi måske kan få det flertal, og det er jo da bedre end at stikke hænderne i lommen og sige: jamen så kan de indføre det her skidt, selv om det går ud over danske lønmodtagere.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg er fuldkommen enig i, at vi er valgt til at forsvare de interesser, vi repræsenterer. Når befolkningen har den opfattelse, at den er modstander af vort medlemskab af EF, så må vi også arbejde for at forhindre EF i at få den indflydelse, der lægges an til gennem maskindirektivet, som er en afgørende forudsætning for at skabe det indre marked. Det kan der ikke herse tvivl om.

Det, der er interessant, og det, jeg sådan set bad om ordet for, var, at hr. Gade på en ganske præcis måde tolkede artikel 7, stk. 2, hvor man i og for sig fastslår, at Kommissionen har den afgørende indflydelse. Det er rigtigt at påpege noget sådant, men det dokumenterer jo nøjagtigt, hvad jeg sagde før. Det direktivforslag går ud på at give den magt, vi ellers selv har til at bestemme over vores nutid, fra sig til andre mennesker syd for grænsen. Og jeg vil ikke – og det er også en til partikammeraten – under nogen omstændigheder medvirke til, at det danske folk skal underlægges beslutninger truffet i andre hovedstæder. Det er her i landet, vi skal slås for det danske folk, og det er det, vi gør.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg ved ikke, hvor meget det afklarer, men nu forsøger jeg.

Jeg vil sige til hr. Preben Møller Hansen, at det er lige præcis derfor, jeg har kritiseret den del af direktivet. Den binding vil jeg ikke ac-

ceptere, og jeg vil bruge SF's mandater til, at direktivet kommer til at se sådan ud, at den forsvinder. Det er jo det, det her handler om. Det er politik. Det er ikke bragesnak om, hvem der skal bestemme hvad og hvor. Det er konkret indflydelse, og det vil sige, at direktivet ikke skal se sådan ud, hvis det betyder, at Kommissionen har den indflydelse. Så vil vi ikke gå med til det, og derfor vil vi arbejde i Folketingets Markedsudvalg for, at Danmark forhandler den indflydelse væk.

Det er, hvad det handler om – det er jo politik. Og det er altså ikke noget med, at de ikke må have indflydelse nede i Vesttyskland og sådan noget. Det kan være, at de måske er klogere og bedre og måske er mere enige i Vesttyskland. De tyske arbejdere er jo heller ikke idioter, de portugisiske heller ikke. En af grundene til, at arbejdsmiljøelementet kommer ind, er, at vores venstreorienterede kammerater i Portugal og i Spanien er kommet ind i EF, og det synes jeg er godt.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Nu var det jo først i anden omgang, at disse betænkeligheder kom frem. De skulle have været fremme i første omgang, men lad det nu være.

Nu kommer man pludselig ind på, at de tyske arbejdere jo ikke er idioter. Nej, det er de absolut ikke, men hr. Gade gjorde netop opmærksom på i sit første indlæg, at de tyske maskinfabrikanter selvfølgelig ville få afgørende indflydelse. Og det vil sige, at det er ikke de tyske arbejdere, man spørger, og heller ikke de danske. Det er her, der er skillelinjer mellem SF og Fælles Kurs.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

En sidste kort bemærkning til hr. Gade.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg skal gøre det kort. Det fremgik klart af mit første indlæg, at det, jeg nu har fremført, mente jeg også i mit første indlæg. Vi vil kæmpe imod, at det bliver storkapitalen, der kommer til at dominere. Derfor vil vi styrke lønmodtagersiden. Det er politik!

Niels Helveg Petersen (RV):

Der forestår jo for Markedsudvalget en interessant, dybtgående drøftelse også af nogle af de spørgsmål, der er rejst her i dag, og som arbejdsministeren har svaret på. Jeg tror, at man ved denne første behandling skal lade være med at gå mere i detaljer, end vi har gjort. Det er en række spørgsmål, der nok er bedst tjent med at blive afklaret.

Jeg skal her til slut kun gøre den bemærkning affødt af diskussionen, at den nye metode er jo, at man fastsætter sikkerhedskrav – og i øvrigt også anvendelseskrav, det kommer jo også – og de maskiner, der opfylder disse sikkerhedskrav, kan så i øvrigt handles frit. Det er en bedre metode end den detaljerede harmoniseringsbestræbelse, vi ellers har kendt, og jeg ser betydelige muligheder for at sikre den fri handel, men sandelig også for at hævde miljø- og arbejdsmiljøhensynene på en stærkere måde, end det samlet sker i dag.

Jeg har fulgt hr. Gades indlæg med interesse, og nu skal jeg hjælpe hr. Gade i forhold til hr. Preben Møller Hansen. Jeg har forstået hr. Gade sådan, at jeg er helt sikker på, at hr. Gade ender med at stemme imod dansk tilslutning til dette direktiv, medmindre det usandsynlige skulle ske, at hr. Gade kom i en ansvarlig politisk situation. Så ville det måske være anderledes, men da det ikke er sandsynligt, så tror jeg, at hr. Preben Møller Hansen skal lægge til grund, at hr. Gade ender med at stemme imod. Og jeg forstod på det sidste indlæg, at det var helt afgørende, at SF ikke kom i den situation.

Og så er jeg så ked af, at fru Lilli Gyldenkilde ikke har sagt det dér med slikket på Slotspladsen. Jeg synes, det var så godt sagt.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Det er jo meget godt at være i dobbeltild, så skal man svare til begge sider.

Jeg vil kort sige til hr. Niels Helveg Petersen: Hvis direktivet bliver indrettet på en måde, så vi virkelig kan gøre det, som hr. Niels Helveg Petersen sagde – varetage arbejdsmiljøet, endda opprioritere arbejdsmiljøet i Danmark, sådan forstod jeg det, uden konflikter, samtidig med at vi åbner – hvorfor i alverden skulle Socialistisk Folkeparti så være imod at få ens standarder? Det har vi aldrig været imod.

Men det er dér, jeg vil tage hr. Niels Helveg Petersen på ordet. Det bliver vel vigtigt i de kommende måneders diskussioner, om de to ting kan forenes, og dér har jeg nogle gange sat spørgsmålstegn ved, om teksten og indholdet kan forenes. Men jeg vil med glæde stemme for, hvis det viser sig, at det, hr. Niels Helveg Petersen siger, er fuldstændig rigtigt. Jeg havde jo også stemt for et EF-direktiv, der havde indført amerikanske normer for bilerne. Det regner jeg også med at hr. Niels Helveg Petersen havde gjort. Det har ikke været min bekymring, det ved hr. Niels Helveg Petersen også ganske udmærket.

Men nu fik jeg så sagt lidt til hr. Niels Helveg Petersen og lidt til hr. Preben Møller Hansen, og dermed har jeg vel egentlig præciseret, at den politiske modstand, vi gør mod EF, er politisk betinget, fordi vi prioriterer politik.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Det var en interessant bemærkning, der kom fra hr. Gade, at man ville stemme for direktivet, for så vidt man fik disse garantier. Men jeg var nu mere interesseret i at få at vide, om SF vil stemme for, selv om man ikke ændrer ved det reelle indhold i det her direktiv. Det er mere vigtigt for os.

Glistrup (FP):

Fremskridtspartiet vil gerne bringe en hjertelig dybtfølt tak til hr. Niels Helveg Petersen for hans meget klare løfte til dette Ting om, at hr. Gade ikke bliver bragt i nogen indflydelsesrig position. Det er virkelig – i hvert tilfælde indenrigspolitisk – det væsentligste, der er sket i denne folketingssamling overhovedet. Tak, hr. Niels Helveg Petersen!

Men så må hr. Niels Helveg Petersen også drage de realistiske konklusioner deraf, og det er, at de forne tider fra før 8. september 1987 aldrig kommer tilbage, og derfor må hr. Niels Helveg Petersen, når han ikke vil rejse til Skylla, tage os Charybdisfolk i sin favn. Det er simpelt hen hr. Niels Helveg Petersens placering i resten af hans levetid i Folketinget.

Og så skal jeg kvittere over for hr. Niels Helveg Petersen med at lære ham lidt formel logik. Han kan nok så mange gange gøre sig morsom over, hvad der har været sagt om tårnkraner og plæneklippersakse og andre ting, som man

[Glistrup]

skulle sidde og harmonisere rundt omkring i nogle enormt store møder, der kostede enormt mange penge at holde, og hvor der gik 15 år med at få udformet hver enkelt sætning. Men fordi det system kunne latterliggøres, skal man ikke uden videre tro, at det stik modsatte system er godt. For der er en meget, meget stor risiko for, at det også indebærer meget store farer, og disse farer får man ikke klaret på den måde, som hr. Gade har været inde på, at man bare sætter en streg over artikel 7, stk. 2, for nissen flytter med, hvad enten tingene foregår formelt i Kommissionsregi eller i et standardiseringsudvalgsregi eller på Bermuda, eller hvor det foregår. Nissen er nemlig de meget, meget store, indflydelsesrige interesser, der ligger i erhvervsorganisationerne, men skam også i de store kæmpemilliardforetagender. De vil være der på deres plads, hvad enten det bliver en artikel 7, stk. 2, i Kommissionens bygning eller det bliver i en eller anden anden bygning.

Når derfor hr. Gade kæmper for, at andre interesser skal opnå indflydelse, så opnår han meget lidt med en eller anden politisk manøvre i Markedsudvalget, rent bortset fra at det jo er uhyre usikkert, om Danmark til syvende og sidst får adgang til noget som helst andet end enten at sige ja eller nej til den udformning, som de store lande giver det her. Jeg tror ikke en døjt på – eller i hvert tilfælde kun en meget lille døjt på – at Danmark kan få nogen som helst indflydelse på, hvordan man får udformet de nærmere regler her.

Men det er jo altså det helt forfærdelige aspekt, som vi har i så mange sager om, hvor i alverden vi skal lægge afgørelsen. Det er jo nationalt, og det er internationalt, det er i EF, det er i FN, det er i NATO, det er alle andre steder. Hvem skal have den afgørende indflydelse? For der er jo nogle mennesker, der skal have en indflydelse.

Efter min mening er et af de klogeste mennesker, der har gået på denne jordklode, hr. Mao over i Kina med hans måske berømteste af alle berømte udtalelser om: Lad de tusind blomstre blomstre. Altså med andre ord, at man pluralistisk hvert eneste sted skal have lov til at finde ud af, hvordan man vil lave sin tårnkran eller sin plæneklipper eller sin skærmterminal, eller hvad man vil, og lade den fri konkurrence, hvor forbrugeren er konge, afgøre det. Vi er altså dybt skeptiske over for dette direktivforslag;

måske springer vi, og måske bliver vi stående oppe på vippen.

Preben Møller Hansen (FK):

I dialekten er der naturligvis forskel på det fynske og det bornholmske, men på et tidspunkt, da hr. Glistrup talte, lukkede jeg mine øjne, og da lød det præcis, som om det var Aksel Larsen, der talte, hvor han sagde: Vi har ingen indflydelse overhovedet på de beslutninger, der træffes, hvis vi kommer i EF. Aksel Larsen sagde det klart, enkelt og tydeligt. Og det burde SF's nuværende medlemmer prøve på at interessere sig en lille smule for frem for at tro på, at vi har nogen som helst indflydelse i EF. De store træffer deres beslutninger, udformer deres direktiver og fremsender dem til de parlamenter, som har tilsluttet sig medlemskab af EF.

Jeg forstår enhver markedstilhænger fuldkommen. Selvfølgelig må formålet med vort medlemskab for EF-tilhængere være at harmonisere dansk lovgivning til det øvrige Europa inden for EF. Ingen skal være i tvivl om det. Man kan ikke bebrejde nogen det.

Det, man skal gøre, når man er modstander af EF, er at klargøre, hvilke uhyggelige konsekvenser dansk medlemskab af EF vil få, når man gennemfører det såkaldte indre marked. Og det er baggrunden for, at vi ved diskussionen om dette maskindirektiv anlægger de betragtninger, som vi gør. Det kan godt være, at hr. Gade synes, det er unaturligt, at vi prøver på at forklare vore venner i SF, at de er forkert afmarcheret, og det er selvfølgelig ærgerligt, at de optager det på den måde. Det var bedre, hvis de som forstandige mennesker sagde: Jamen vi forstår da godt Fælles Kurs, for de har samme holdninger, som SF havde tidligere, da SF optrådte i rollen som Danmarks forsvar mod EF. Derfor er det helt naturligt, at vi stiller de spørgsmål til SF's talsmand, som fra denne talerstol i realiteten forsvarer det, der foregår for nærværende.

Og så kan man anlægge den betragtning, at det er politik. Jamen det er alt. Det er vel også politik, når vi forsvarer danske arbejderes mulighed for at få beskæftigelse, og når vi snakker om at forhindre, at danske virksomheder bliver solgt til andre EF-lande for at fusionere eller ophøre med at eksistere. Det er vel også politik.

[Preben Møller Hansen]

For vort vedkommende vil vi uafslædig forfægte, at vi som selvstændig nation har meget større muligheder for at udvikle os i tiden fremover, og derfor må vi vende os mod de direktivforslag, der kommer fra EF. Vi vil ikke acceptere nogen af de direktivforslag, idet de medvirker til at fratage os som folk og nation vores egen bestemmelsesret. Og det vil vi altså ikke deltage i.

Og det er selvfølgelig kedeligt for SF, at vi gør noget sådant, for så kan de ikke mere spille rollen som første violin, som de har gjort gennem årene.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg er da helt tilfreds med at få mulighed for at sige noget om SF's EF-politik. Jeg vil sige til både hr. Preben Møller Hansen og hr. Glistrup, at det er jo en underlig alliance, som siger: Det her kan vi ikke gøre noget ved, det skal vi bare finde os i, eller det skal vi bare stemme imod.

Det, vi skal – og derfor har vi de her førstebehandlinger, inden forhandlingerne går i gang – er, at vi skal finde ud af, på hvilken måde vi har tænkt os at blande os i debatten. Hvilke interesser vil vi varetage? Lønmodtagernes interesser og danske interesser. Og det er jo det indlæg, som jeg har fremlagt her i dag.

Jeg synes, det er deprimerende her i salen at konstatere, at de politikere, som hr. Preben Møller Hansen og hr. Glistrup kom tættest på, jo nok var de borgerlige partiers ordførere, ikke ministeren, men de borgerlige partiers ordførere, som mente, at det her kom jo nu, og så var der ikke noget at gøre ved det. Det er noget af det værste, der er sket i EF-debatten, at man bare siger: Det er der ikke noget at gøre ved, det skal vi bare sige ja til. Eller også: Det skal vi bare gå ud og demonstrere imod.

Når vi har fået de her førstebehandlinger, som vi alle sammen syntes var en god idé, er det netop, fordi vi faktisk ønsker, at det danske Folketing, den danske befolkning, skal inddrages og give sin mening til kende og presse det, som Danmark kan presse.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Det er højst tænkeligt, at det er i god tro, det bliver sagt, at Danmark har mulighed for at få

ændret tingene. Vi traf f. eks. den beslutning, at vi her i landet ville have de amerikanske normer i spørgsmålet om biludstødning. Men vi blev underkendt i EF og blev dikteret noget andet. De har magten, og de bruger selvfølgelig magten, hvad hr. Gade også selv gav udtryk for i sit første oplæg. Han sagde netop, at de store fabrikker, der fremstiller maskiner, vil have en afgørende indflydelse på udformningen, og sådan vil det selvfølgelig også blive.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Alle ni partier herinde er nok enige med hr. Gade i, at det, vi skal gøre, er at bruge vore kræfter på at slås for, at resultatet bliver bedst muligt overensstemmende med danske interesser. Men derfor ærgrede det mig at høre, at hr. Gade ville bruge sine kræfter på noget så ligegyldigt og underordnet som at slås for, om artikel 7, stk. 2's kompetencefordeling skulle være den ene eller den anden.

Vi må gøre os klart, at i dette samspil mellem de 320 millioner mennesker, som for de flestes vedkommende står i en væsentlig bedre position, end vi gør – de er dygtigere, de har mere orden i deres økonomi osv. – er det meget begrænset, hvad Danmark kan få af indflydelse. Derfor er det meget, meget vigtigt, at vi prioriterer, hvor vi sætter vore kræfter ind. Og det, som mit indlæg gik ud på, var lige det stik modsatte af det, hr. Gade fik ud af det, nemlig at det var apati og opgiveness over for det. Det var tværtimod et forsøg på at sige: For at vi skal handle effektivt, så skal vi lade være med at lade os snare ind i nogle juridiske kompetencefordelinger og sidde og filigrante på det på den ene og på den anden måde. Vi skal virkelig ind dér, hvor vi kan gøre noget effektivt, og det hedder ikke artikel 7, stk. 2, det hedder andre ting.

Så i substansen er vi enige, og jeg er ked af, at hr. Gade gav sig til at grave grøfter, hvor ingen grøfter er. Der er såmænd grøfter nok i denne verden, og vi behøver ikke lave flere.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Til hr. Gade vil jeg godt gentage, at regeringen ikke er i tvivl om, at den ny metode ikke på nogen måde sætter artikel 100 A, stk. 4, ud af kraft. Vi er ikke i tvivl om, at vi kan indføre strengere nationale krav med øjeblikkelig virkning, når vi mener, det er hensigtsmæssigt.

[Arbejdsministeren]

Så vil jeg godt sige til hr. Ivar Nørsgaard, at et af de helt specielle kendetegn ved denne regering er, at når en minister udtaler sig fra Folketingets talerstol, så gør han det på regeringens vegne. Det vil sige, at ministeren for indre marked, industriministeren, og jeg udtaler os med én og samme stemme om disse sager.

Og det er oven i købet også det kendetegn, vi har i EF-samarbejdet i ministerrådene, at dér taler den danske regering med samme stemme, uanset i hvilket råd vi optræder, i modsætning til hvad vi ser nogle af vore kolleger fra andre lande gøre, hvor vi jo ofte er udsat for forsøg på, at det ene råd kunne have lyst til at bruge en rådsbeslutning til deres indenrigspolitiske diskussioner mellem ministrene. I EF-samarbejdet er den danske regering kendetegnet ved, at vi er én for alle og alle for én. Det er ikke så galt endda.

Det væsentlige i denne sag er, at det ser også ud til, at vi i Folketinget kan nå frem til en meget bred enighed om en dansk holdning, og det tror jeg er afgørende. Jeg er meget enig med hr. Ivar Nørsgaard i, at når det er klaret, så står vi over for temmelig vanskelige problemer for så vidt angår de internationale forhandlinger med henblik på at få vedtaget og gennemført de ting, som vi kan blive enige om her i Danmark. Og dér mener jeg faktisk i al ubeskedenhed, at Danmark kan bidrage til at forbedre niveauet i Europa, og det synes jeg er godt.

(Kort bemærkning).

Ivar Nørsgaard (S):

Jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at andre landes regeringer langt fra taler med samme tunge i EF's Ministerråd, og at Danmark stort set taler med samme stemme i EF's Ministerråd. Men hvis det fra i dag af oven i købet kan være et tilsagn fra regeringen, at den i fremtiden under alle omstændigheder vil tale med samme stemme, så vil det gøre arbejdet lettere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Forhandling om EF-redegørelse nr. EF 13:

Økonomiministerens redegørelse af 17. marts 1988 vedrørende forslag fra Kommissionen om skabelse af et integreret finansielt område i Europa.

(Redegørelsen anmeldt 17/3 88. Redegørelsen givet 17/3 88. Meddelelse om forhandling 17/3 88).

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Efter ønske skal jeg som i den foregående sag fastsætte en taletid på 10 minutter for ordførerne i første omgang.

Forhandling**Ivar Nørsgaard (S):**

Lad det være slået fast allerførst, at Socialdemokratiet bestemt ikke finder, at der er noget behov for at gennemføre en yderligere liberalisering af kapitalbevægelserne. Vi finder tværtimod, at vi kunne have undgået en række økonomiske ulemper, hvis vi ikke havde givet frit slag for udlændinges køb af danske statsobligationer, hvad der er en meget dyr måde at finansiere vor udlandsgæld på. Men det løb er kørt, det erkender vi.

Økonomiministeren gør sig store anstrengelser for at finde argumenter, der taler for en yderligere kapitalliberalisering, således at resten af reguleringerne helt ophører. Han mener, at kapitalliberaliseringen vil bidrage til øget vækst og beskæftigelse, idet han hævder, at den vil fremme investeringerne her i landet.

Vi finder ikke, at argumentet virker særlig overbevisende, al den stund erhvervslivet i dag kan optage de lån, de ønsker, i udlandet uden begrænsninger og pengeinstitutterne her i landet bl.a. som følge heraf giver erhvervslivet billigere lånemuligheder, end man giver forbrugerne. Der er jo nemlig her i landet almindelig enighed om, at forbruget, især af udenlandske varer, bør dæmpes i forhold til opsparing og investering, og det er efter vor opfattelse et helt galt signal at friste forbrugerne til billigere lånemuligheder direkte i udlandet og indirekte i danske pengeinstitutter.

En yderligere liberalisering af kapitalbevægelserne bør ses i sammenhæng med planerne om en videregående harmonisering af tilsynsreglerne for pengeinstitutterne og af de nærmere regler for pengeinstitutternes fri etablering i medlemslandene, herunder spørgsmålet om de regler, der skal gælde for pengeinstitutternes filialer og datterselskaber. Der er fremsat en række forslag herom, men så længe disse spørgsmål ikke er afklaret, vil det være urimeligt at gennemføre liberaliseringsdirektivet.